

UMEÅ UNIVERSITET

Tid: Kl 10.00
Plats: Via Teams

Närvarande

Lars-Erik Lauritz
Anna Lindqvist
Boa Drammeh
Anna Nordström
Eva Alenius
Ali Al-Soufi
Fredrik Andersson
Carina Rönnqvist

föreståndare, ordförande
biträdande föreståndare
kanslichef
controller, föredragande p 45
fakultetssamordnare, sekreterare
utbildningsbevakare, UmPe
utbildningsledare, föredragande p 47-49
forskningsamordnare, föredragande p 46

Ärende

45-49

Beslut

Beslut enligt bilagor

Vid protokollet

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Eva Alenius', written over a horizontal line.

Eva Alenius

UMEÅ UNIVERSITET

Tid: Kl 10.00

Plats: Online via Teams, se länk i inbjudan

Ärende	Anmärkning	Föredragande
45 Omdisponering av medel för Umeå forskningsmiljö för de samhällsorienterande ämnenas didaktik UmSOD, forskningstid lektorat i geografi	Beslut Bilaga p 45	Anna Nordström FS 1.1-1294-15
46 Fördelning av medel inom ULF för FoU-projekt om tillgängliga lärmiljöer med Umeå kommun	Beslut Bilaga p 46	Carina Rönnqvist FS 2.1.6-2336-19
47 Arbetsgrupp för hantering av nya examensmål i lärarutbildningarna till 2021	Beslut Bilaga p 47	Fredrik Andersson FS 1.2.2-1932-20
48 Åtgärdsplan med anledning av Universitetskanslers-ämbetets ifrågasättande av examenstillstånd för ämneslärare i matematik	Beslut Bilaga p 48	Fredrik Andersson FS 1.6.2-1933-20
49 Handläggningsordning – hantering av undervisningsämnena i Kompletterande pedagogisk utbildning	Beslut Bilaga p 49	Fredrik Andersson FS 1.1-1934-20

Ärende p: 45

Omdisponering av medel för Umeå forskningsmiljö för de samhällsorienterande ämnenas didaktik UmSOD, forskningstid lektorat i geografi

Föredragande: Anna Nordström

Bakgrund: Den 30 juni 2020 tog Lärarhögskolans föreståndare beslut om att avslå del av en omdisponeringsansökan som gällde ovanstående satsning, se ärende p43:2020. Ett förtydligande har tillkommit från forskningsledaren Anna Larsson och beslutet bör därför omprövas. Olovsson som innehar lektoratet i geografi har varit sjukskriven motsvarande drygt 4 månader på heltid under 2019 och 2020. Satsningens dispositionstid slutar 20-12-31. Eftersom bland annat Vetenskapsrådet godkänner förlängningar utöver dispositionstiden om skälet är sjukskrivningar, anhåller forskningsledaren att Lärarhögskolan ska ompröva tidigare beslut.

Omprövningen gäller forskaren Tord-Göran Olofsson som delvis har varit sjukskriven under 2019–2020. Enligt institutionens beräkning kommer han inte att hinna förbruka alla medel från UmSOD-satsningen innan utgången av 2020.

Beredning: Lärarhögskolans kansli och ledning har berett ärendet.

Beslut: Lärarhögskolans föreståndare beslutar att medel motsvarande 233 tkr av satsningen som ska finansiera ett lektorat inom geografi får nyttjas till och med 2021-06-30.

Motivering till beslut: Satsningen pågår till och med 2019 och disponeringstiden sträcker sig till 20-12-31. Eftersom Olovsson varit sjukskriven och det är överhoppningsbar tid har han rätt att skjuta upp medlen trots att dispositionstiden är passerad.

Utfördelning av medel: Alla medel är utfördelade till Pedagogiska institutionen.

Expedieras (200928):
Anna Larsson, Simon Wolming, Daniel Sandén, Tord-Göran Olovsson, Carina Rönnqvist, Anna Nordström, Registrator

Ärende p: 46

Fördelning av medel inom ULF för FoU-projekt om tillgängliga lärmiljöer med Umeå kommun

Föredragande: Carina Rönnqvist

Bakgrund:

Den 16 december 2019 gick Lärarhögskolan ut med en utlysning om 3 mnkr för FoU-projekt om tillgängliga lärmiljöer i samverkan med Umeå kommun. Utlysningen ingick som en satsning inom ramen för regeringsuppdraget ULF: Vid sista ansökningsdag hade två ansökningar inkommit:

- Huvudsökande Gudrun Svedberg: *Ringar på vattnet - Ett utvecklings- och aktionsforskningsprojekt för inkluderande och tillgänglig lärmiljö i skolan*
- Huvudsökande Kim Wickman: *Kunskapande och verksamhetsutveckling i samverkan – tillgänglig lärmiljö för elever med funktionsvariationer*

Länk till utlysning innehållande bl a Umeå kommuns beskrivning om önskad inriktning: <http://bit.ly/2NM1cHa>

Såväl Umeå kommun som Lärarhögskolans forskningskommitté rankade Wickmans ansökan högst varför Lärarhögskolans dåvarande föreståndare Maria Löfgren fattade ett preliminärt beslut om fördelning av medel till Kim Wickman och hennes forskargrupp vid FBM den 2 mars 2020. För att kunna erhålla medlen uppmanades Wickman forskargrupp och representanter från Umeå kommun att skicka in en gemensam och mer specifik projektplan. På grund av Corona-pandemin och dess konsekvenser för skolhuvudman och forskare fördröjdes dock arbetet med projektplanen och den skickades in till Lärarhögskolan den 27 juli 2020.

Beredning: Ärendet har beretts av Lärarhögskolans kansli och ledning

Beslut: Lärarhögskolans föreståndare beviljar utlysta medel till huvudsökande Kim Wickman för FoU-projekt om tillgängliga lärmiljöer i samverkan med Umeå kommun.

Motivering av beslut: Kim Wickmans ansökan projektplan ligger väl i linje med grundtankarna bakom regeringsuppdraget ULF och har förordats av både Umeå kommun och Lärarhögskolans forskningskommitté. Lärarhögskolans föreståndare har också tillstyrkt fördelningen av medel genom preliminärt beslut den 2 mars 2020. Den gemensamma projektplanen har byggt vidare på grundtanken på en komplementär och symmetrisk samverkan och det finns goda förutsättningar för ett lyckosamt utfall.

Bilagor:

Gemensam projektplan

Expedieras (200928): Kim Wickman, Simon Wolming, Daniel Sanden, Carina Rönnqvist, Anna Nordström, Fredrik Strandgren (fredrik.strandgren@umea.se), Ylva Rune (ylva.rune@umea.se),
Registrator

UMEÅ UNIVERSITET

Ärende p: 47

Arbetsgrupp för hantering av nya examensmål i lärarutbildningarna till 2021

Föredragande: Fredrik Andersson, utbildningsledare

Bakgrund: Regeringen har den 3 och 7 september 2020 beslutat om att två nya examensmål om sex och samlevnad respektive hantering av neuropsykiatriska funktionshinder ska införas på vissa lärarutbildningar. Den nya examensordningen ska gälla från och med utbildningar som startar hösten 2021.

Beredning: Ärendet har beretts av Lärarhögskolans kansli. Frågan har diskuterats i Lärarhögskolans styrelse den 15 september och på prefekt- och studierektorsmötet samma dag.

Beslut: Föreståndaren beslutar att fastställa uppdrag för arbetsgrupp för hantering av nya examensmål i lärarutbildningarna till 2021 i enlighet med bilaga. Ersättning för uppdraget fastställs i separat beslut.

Bilagor: Förslag till arbetsgrupp.

Expedieras (200928):

- Lars-Erik Lauritz och Anna Lindqvist, föreståndare Lärarhögskolan
- Boa Drammeh, Anna Nordström, Fredrik Andersson, Anna Tegström, Lärarhögskolan
- Helena Rosqvist ordförande för programrådet för förskolläraryrket
- Jonas Wikström, ordförande för programrådet för grundläraryrket
- Robert Holmgren, ordförande för programrådet för yrkesläraryrket
- Catarina Rudälv och Ingela Valfridsson, ordföranden för programrådet för ämnesläraryrket och KPU
- Registrator

Arbetsgrupp för hantering av nya examensmål i lärarutbildningarna till 2021

Bakgrund

Regeringen har den 3 och 7 september 2020 beslutat om att två nya examensmål om sex och samlevnad respektive hantering av neuropsykiatriska funktionshinder ska införas på vissa lärarutbildningar. Den nya examensordningen ska gälla från och med utbildningar som startar hösten 2021.

Frågan om hur examensmålsförändringarna ska hanteras diskuterades i Lärarhögskolans styrelse den 15 september 2020. Givet den korta tiden som ges för implementering är det troligen nödvändigt att de nya examensmålen, åtminstone i ett första steg, behöver införas inom den befintliga kursstrukturen på programmen. Det är också rimligt att anta att förändringarna av målen i första hand kommer att beröra kurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan samt verksamhetsförlagd utbildning.

Lärarhögskolans ledning har mot denna bakgrund gjort bedömningen att det mest ändamålsenliga sättet för att få till stånd de nödvändiga förändringarna är att tillsätta en särskild arbetsgrupp bestående av de berörda programråden samt företrädare för Lärarhögskolans kansli.

Arbetsgruppens uppdrag och sammansättning

Lärarhögskolans föreståndare utser en arbetsgrupp bestående av ordförandena för programråden för förskolläraryrket, grundläraryrket och yrkesläraryrket samt en av ordförandena för programrådet för ämnesläraryrket och KPU. Rådsordförande kan utse annan person att delta i sitt ställe efter samråd med Lärarhögskolan. Utbildningsledarna Fredrik Andersson (sammankallande) och Anna Tegström utgör administrativt stöd från Lärarhögskolan.

Arbetsgruppen ges i uppdrag att ta fram ett förslag på:

- hur de berörda programmen ska anpassas till införandet av de båda nya examensmålen till höstintagningen 2021
- vilka förändringar i utbildningsplaner som behöver göras med anledning av anpassningen av programmen
- vilka förändringar i kursplaner som behöver göras med anledning av anpassningar av program och utbildningsplaner

Arbetsgruppens förslag ska på lämpligt sätt vara förankrade med berörda institutioner. Detta kan företrädesvis göras genom programråden.

Arbetsgruppen ska lämna sina förslag till Lärarhögskolan **senast den 20 november 2020**.

Arbetsgång för införandet av nya examensmål till 2021

September – november 2020

- Framtagande av arbetsgruppens förslag. Förankring med berörd verksamhet.

20 november 2020

- Avlämnade av arbetsgruppens förslag

7 december 2020

- Beslut i Lärarhögskolans styrelse om förändringar i utbildningsplaner, förslag till förändringar i kursplaner samt eventuellt andra nödvändiga beslut

8-21 december 2020

- Revidering av utbildningsplaner i Selma, revidering av programtillfällen

15 mars 2021

- Utbildningarna sökbara i höstintagningen 2021

Vårterminen 2021

- Institutionerna genomför ändringar i berörda kursplaner

UMEÅ UNIVERSITET

Ärende p: 48

Åtgärdsplan med anledning av Universitetskanslersämbetets ifrågasättande av examenstillstånd för ämneslärare i matematik

Föredragande: Fredrik Andersson, utbildningsledare

Bakgrund: UKÄ gav i sin utvärdering i februari 2020 ämneslärarexamen i matematik på Umeå universitet omdömet ifrågasatt kvalitet. För att ha möjlighet att behålla examenstillståndet för inriktningen måste Umeå universitet inkomma med en redovisning av genomförda åtgärder till UKÄ senast 18 februari 2021. En åtgärdsplan är framtagen av utsedd arbetsgrupp enligt tidigare bestämd tidsplan.

Beredning: Ärendet har beretts av en särskild arbetsgrupp i samråd med Lärrhögskolans kansli och Planeringsenheten.

Beslut: Föreståndaren beslutar att fastställa Åtgärdsplan med anledning av Universitetskanslersämbetets ifrågasättande av examenstillstånd för ämneslärare i matematik i enlighet med bilaga.

Utbetalning: Antalet timmar som ersätts för arbetet framgår i beslutad plan. Ersättningen utgår i enlighet med universitetets interndeberingstaxa för adjunkter eller lektorer. Aktuella institutioner internfakturerar Lärrhögskolan efter slutfört arbete. Projekt på Lärrhögskolan 6000 00 005.

Bilagor: Förslag till åtgärdsplan.

Expedieras (200928):

- Lars-Erik Lauritz och Anna Lindqvist, föreståndare Lärrhögskolan
- Boa Drammeh och Anna Nordström, Lärrhögskolan
- Catarina Rudälv, arbetsgruppens ordförande
- Fredrik Andersson, ansvarig utbildningsledare Lärrhögskolan
- Anders Steinwall, Planeringsenheten
- Registrator

Åtgärdsplan med anledning av Universitetskanslersämbetets ifrågasättande av examenstillstånd för ämneslärare i matematik

Bakgrund

Under 2019 genomförde UKÄ en granskning av ett antal inriktningar/ämnen inom Ämneslärarprogrammet, däribland ämnet matematik. I februari 2020 erhöll Umeå universitet omdömet bristande kvalitet gällande ämnet matematik och de brister som bedömaregruppen uppmärksammat gäller

- redogörelsen för hur studenterna erhåller väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av ämnesområdet och fördjupad insikt i forsknings- och utvecklingsarbete
- hur programmering och programmeringsdidaktik behandlas inom utbildningen
- hur studenterna erhåller förmågan att reflektera över andras erfarenheter för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

En arbetsgrupp bestående av fyra representanter från institutionen för matematik och matematisk statistik respektive institutionen för naturvetenskapernas och matematikens didaktik har efter en analys av det yttrande UKÄ lämnat satt samman ett förslag till åtgärdsplan för att komma till rätta med det bedömaregruppen uppfattar som brister. Nedan anges vilka åtgärder som föreslås, kurs för kurs. I den slutliga åtgärdsredovisningen, som ska lämnas in till UKÄ, kommer vi även att förtydliga hur utbildningen är upplagd samt beskriva de förändringar som redan är genomförda sedan självvärderingen lämnades in.

Utöver ovanstående punkter har bedömaregruppen identifierat brister i hur ämnet inkluderar jämställdhetsperspektivet i undervisningens innehåll. Sammanvägningen med UVK gör dock att aspekten bedöms vara tillfredsställande. Arbetsgruppen har valt att trots detta föreslå åtgärder kopplat till denna brist.

Förslag på åtgärder Mål 1

Matematiska metoder

Justera så att vi får med inslag av programmering där både Matlab och Python introduceras och likheter och skillnader mellan dessa diskuteras. Lägga till ett lärandemål knutet till programmering, och en egen modul om 1 hp som examineras i sal. Kontrollera vad som står i kursplanen om bevisföring och se över om det ska justeras så att det tydligt framgår vilken förmåga som krävs.

Algebra

Fokus läggs på att lyfta fram det som redan görs men i undervisningen planerar vi även att lyfta fram det undersökande arbetssättet där datorn kan användas vid problemlösning. Syftet är att få kontinuitet i användningen av denna.

Envariabelanalys 1

Överväg att införa muntliga redovisningar av uppgifter av seminariekaraktär som examination, där

UMEÅ UNIVERSITET

studenterna diskuterar varandras presentationer (knutet till lärandemålet "kritiskt granska egna och andras resonemang"). Lägga in det även i undervisningen så att studenterna förbereds på att presentera för varandra. Justera sedan kursplanens examinationsavsnitt. Labben behöver ses över mot bakgrund av att Matlab och programmering introducerats redan i Matematiska metoder.

Matematikens historia

Lägg in ett avsnitt om nutida matematik både i undervisningen (föreläsningar) och som examination t.ex att de läser in sig på något och presenterar för varandra. Syftet är att både förstärka den del av målet som rör forsknings- och utvecklingsarbete och att ge ett litet bidrag till väsentligt fördjupade kunskaper (orienterande). Se över kursplanen så att detta framgår i såväl innehåll som lärandemål och examination. Vi bör också överväga om vi ska behandla en eller ett par vetenskapliga artiklar knutet till matematikens historia på kursen. De åtgärder som redan är vidtagna är dock relativt omfattande och det är inte säkert att det är möjligt att lägga in fler delar. Eftersom kursens namn har ändrats och ordet geometri har försvunnit behöver vi förtydliga hur kursen utökats vad gäller historia-delen samt hur geometrin behandlas inom övriga delar av utbildningen.

Statistik för lärare

Överväg att integrera arbete med en vetenskaplig artikel på kursen. Syftet är att både förstärka den del av målet som rör forsknings- och utvecklingsarbete och att ge ett bidrag till väsentligt fördjupade kunskaper (knutet till statistik).

Envariabelanalys 2

Fokus ligger här på att lyfta fram det som redan görs

Linjär algebra

Fokus ligger här på att lyfta fram det som redan görs

Problemlösning och matematiska resonemang

På den här kursen justerar vi lärandemålen så att det framgår att det är lite mer avancerade problem som behandlas. I undervisningen behöver vi lyfta fram det undersökande arbetssättet med datorstöd (likt forsknings- och utvecklingsarbete) genom att lärarna arbetar aktivt med datorstöd i problemlösningen. Vi behöver överväga om vi ska styra studenterna mot att de även ska använda det i någon av de examinerande uppgifterna. Slutligen behöver vi justera lärandemålet så att begreppet digitala verktyg kompletteras med begreppet programmering.

Diskret matematik

Flera åtgärder är redan vidtagna för att säkra väsentligt fördjupade kunskaper. De åtgärder som nu föreslås är att styra laborationsmodulen mot Python, som är vanligt förekommande i skolan. Eventuellt kommer vi att även integrera arbetet med vetenskapliga artiklar som examineras under ett seminarium. De redan vidtagna åtgärderna är dock relativt omfattande och det är inte säkert att det är möjligt att lägga in fler delar. Om detta genomförs behöver vi se över kursplanen.

Differentialekvationer och flervariabelanalys

En åtgärd är att lägga in en del om transformer där man betonar de teoretiska aspekterna. En annan åtgärd är att integrera arbete med en vetenskaplig artikel som behandlar modellering som examineras via ett seminarium. Syftet är att belysa såväl väsentligt fördjupade kunskaper som forsknings- och utvecklingsarbete. Våra forskare inom dessa områden engageras i detta.

Kursplanen måste ses över i sin helhet.

Förslag på åtgärder Mål 3

Matematikdidaktik 1 och Matematikdidaktik 2

Litteratur i de två matematikdidaktikkurserna omfattar texter som är skrivna av verksamma lärare, bl.a. från tidskriften Nämnaren. Dessa texter är viktiga för studenternas möjligheter att reflektera inför sin kommande yrkesverksamhet. Här finns redan stöd i kursplanen där det nämns att studenten ska kritiskt granska andras förhållningssätt. Vi behöver överväga om vi explicit ska använda oss av begreppet "reflektera".

I både Matematikdidaktik 1 och Matematikdidaktik 2 ingår undervisningsövningar där studenterna får diskutera varandras aktiviteter. Ett exempel är diskussion om lösningar av problem och hur man kan modifiera ett problem för att passa alla elever. En student visar ett problem på tavlan samt en modifierad version av samma problem för att det ska passa till fler elever. Övriga studenter får då reflektera över hur studenten har resonerat när uppgiften har förändrats. Examinationen i matematikdidaktikkurserna behandlar också andras erfarenheter. Ett exempel är en tentamensuppgift där studenten får en berättelse om en lärare som upplever ett problem i klassrummet. Uppgiften är sen att reflektera över berättelsen och föreslå didaktiska lösningar på det presenterade undervisningsproblemet. Här bör kursplanens formuleringar ses över så att de examinerande uppgifterna tydligare kopplar till lärandemålen.

De existerande examinationsformerna i Matematikdidaktik 1 och 2 är skriftliga tentamina och inlämningsuppgifter. I Matematikdidaktik 1 finns dessutom seminarier och redovisningar. Vi planerar att komplettera Matematikdidaktik 2 med seminarier och redovisningar. För att detta ska vara möjligt krävs också ett tillägg av minst ett FSR för Matematikdidaktik 2 där det framgår att studenten ska kunna reflektera över andras erfarenheter för att kunna utveckla sin egen undervisningspraktik. Utöver ovanstående åtgärder föreslås att följande integreras:

1. Introduktion till lektion (både Matematikdidaktik 1 och 2)
Studenterna får utforma korta introduktioner till ett begränsat ämnesområde och genomföra denna introduktion för andra studenter. Vid en efterföljande reflekterande gruppdiskussion får studenterna redogöra för sina erfarenheter från presentationen, vilket ger övriga studenter möjlighet att reflektera över dessa erfarenheter.
2. Fältstudier följt av examinerande seminarier
 - a. Matematikdidaktik 1: Studenterna får genomföra en intervjustudie med verksamma lärare. Fokus för intervjun kan vara något av de undervisningsfenomen som studenterna har träffat på i kurslitteraturen. Genom att intervjua verksamma lärare kommer "andras erfarenheter" in i utbildningen. Under seminariet bör vi få med inslag där studenterna reflekterar.
 - b. Matematikdidaktik 2: Studenterna genomför en problemlösningsaktivitet i högstadie- eller gymnasieklass. I det examinerande efterföljande seminariet får studenterna reflektera över varandras erfarenheter från att ha genomfört en aktivitet med elever.

Examensarbete för ämneslärarexamen- Matematik

Examensarbetet innebär att studenten ska diskutera sina resultat i förhållande till yrkesverksamhet. I många fall är resultaten helt eller delvis baserat på lärares erfarenheter, vilket studenten då ska reflektera över. Studenten förväntas också diskutera sina resultat i förhållande till tidigare forskningsresultat. Vi behöver överväga om vi explicit ska använda oss av begreppet "reflektera". I så fall behöver ramkursplanen för examensarbetet justeras vilket är en mer tidskrävande process då det är många institutioner som är inblandade.

UMEÅ UNIVERSITET

Problemlösning och matematiska resonemang

Lärandemålen måste ses över så att det blir tydligt att det finns mål som anknyter till reflektion. Ett förslag när det gäller examinationen är att några av de individuella inlämningarna kompletteras eller ersätts med seminarier där studenterna får redovisa sina lösningar. Här behöver instruktionerna till studenterna ses över då det måste framgå att det inte bara handlar om att redovisa lösningarna utan att redogöra för arbetet med uppgiften och reflektera över arbetet. Då kan andra studenter granska och ge feedback och få ta del av andra studenters erfarenheter samt själva reflektera över dessa. Seminariet bidrar då till att studenterna reflekterar över såväl egna som andras erfarenheter av problemlösningsarbetet. Utöver detta behöver instruktionen för tvärgroupsredovisningen ses över så att det tydligt framgår att man under redovisningen ska reflektera över de egna erfarenheterna samt att övriga deltagare ska bidra till denna diskussion. De har ju alla löst samma uppgifter och har därmed egna erfarenheter de kan relatera till.

Att undervisa i matematik (VFU2) och Läraryrkets dimensioner (VFU3)

De skriftliga inlämningarna på VFU2 behöver kompletteras med ett eller ett par seminarier och därmed behöver kursplanens examination justeras. I nuläget lämnas alla inlämningsuppgifter in efter slutförd VFU och seminarier (som i dagsläget är frivilligt) sker sista dagen. Här finns en möjlighet att istället genomföra något seminarium under kursens gång för att ge möjlighet till att tillvarata andra studenters erfarenheter. Detta kan eventuellt göras över Zoom då VFU görs på andra orter. Här finns också en möjlighet att styra temana på auskultationerna. Nu har studenterna delvis kunnat välja tema på auskultationerna. Här skulle ett möjligt tema kunna vara jämställdhet, se även denna aspekt. Vi bör också fundera på om ordet analysera ska kompletteras med ordet reflektera i ovanstående lärandemål gällande auskultationer.

På VFU3 är förslaget att komplettera examinationen med ett eller ett par examinerande seminarier under kursens gång, lämpligen över Zoom om det ska genomföras under den period de är ute på skolan, där studenten ska reflektera över egna och andras erfarenheter. Vi behöver också justera ett av lärandemålen så att det inte bara handlar om "handledarens kommentarer". Ett annat förslag är att också lägga in ytterligare ett lärandemål där det framgår att de ska reflektera över egna och andras erfarenheter.

Förslag på åtgärder Jämställdhet

Matematikens historia

Kursen Matematikens historia har redan reviderats och en ny kursplan finns från ht20. Förändringarna har skett i både innehåll och examination.

Innehåll: Särskilt fokus läggs på kvinnors bidrag i matematikens historia, och under vilka villkor de verkade.

Lärandemål: diskutera kvinnors roll i matematikens historia

Att undervisa i matematik (VFU2) och Läraryrkets dimensioner (VFU3)

Justera kraven på examinationen på VFU-kurserna så att något eller några uppdrag inkluderar ett jämställdhetsperspektiv t.ex auskultationer under VFU2, den egna planeringen i både VFU2 och VFU3 eller i bedömningen av elevers lärande under VFU-kurserna. För VFU2 har alla ämnen egna studieguider och där kan vi relativt lätt justera instruktionerna. För VFU3 har ämnena en gemensam studieguide och där krävs en diskussion med kollegor från andra ämnen.

UMEÅ UNIVERSITET

Matematikdidaktik 1 och Matematikdidaktik 2

Integrera aspekten i kurserna i matematikdidaktik. Konkreta förslag är att behandla artiklar kring genus och matematik och att integrera det som en aspekt knutet till en av planeringsuppgifterna.

UMEÅ UNIVERSITET

Ärende p: 49

Handläggningsordning – hantering av undervisningsämnena i Kompletterande pedagogisk utbildning

Föredragande: Fredrik Andersson, utbildningsledare

Bakgrund: Programrådet har utarbetat ett förslag på handläggningsordning av hanteringen av undervisningsämnena i Kompletterande pedagogisk utbildning (KPU). Hanteringsordningen berör såväl studenter, ansvariga institutioner som Lärarhögskolans kansli från antagning till studiernas genomförande.

Beredning: Förslag till hanteringsordning har utarbetats av Lärarhögskolans kansli i samråd med Lärarhögskolans kansli. Ett utkast har gått ut på remiss till berörda institutioner. Det slutliga förslaget till handläggningsordning har bearbetats av programrådets ordförande och Lärarhögskolans kansli utifrån de inkomna remissvaren.

Beslut: Föreståndaren beslutar att fastställa Handläggningsordning – hantering av undervisningsämnena i Kompletterande pedagogisk utbildning i enlighet med bilaga.

Bilagor: Förslag till hanteringsordning.

Expedieras (200928):

- Boa Drammeh, kanslichef Lärarhögskolan
- Catarina Rudälv och Ingela Valfridsson, ordföranden Programrådet för ämneslärarprogrammet och KPU
- Fredrik Andersson, utbildningsledare Lärarhögskolan
- Andreas Näslund, utbildningsamordnare Lärarhögskolan
- Anna Nordström, controller Lärarhögskolan
- Registrator

HANDLÄGGNINGSSORDNING – HANTERING AV UNDERVISNINGSSÄMNE N I KOMPLETTERANDE PEDAGOGISK UTBILDNING

Typ av dokument:	<i>Handläggningsordning</i>
Datum:	<i>2020-09-28</i>
Dnr:	<i>FS 1.1-1934-20</i>
Beslutad av:	<i>Föreståndare vid Lärarhögskolan</i>
Giltighetstid:	<i>Tillsvidare</i>
Område:	<i>Utbildning på grund- och avancerad nivå</i>
Ansvarig förvaltningsenhet:	<i>Lärarhögskolan</i>
Ersätter dokument:	<i>Ersätter inget tidigare dokument</i>

Innehåll

1.	Beskrivning av dokumentet.....	3
2.	Bakgrund	3
3.	Ansökan, behörighetsprövning, urval och antagning	3
4.	Utarbetande och godkännande av individuell studiegång	4
4.1.	Utarbetande av individuell examensplan	4
4.2.	Godkännande av individuell examensplan.....	4
5.	Genomförande och examination av ämnesdidaktik och VFU i ämne 1 och ämne 2..	5
5.1.	Översikt över ämne 1 och ämne 2.....	5
5.2.	Ämnesdidaktik i ämne 2	6
5.3.	VFU i ämne 2	6
5.4.	VFU i två skolformer	6
6.	Utökad behörighet	6

1. Beskrivning av dokumentet

I denna handläggningsordning beskrivs hur behörighetsprövning och utarbetande av individuella planer fram till ämneslärarexamen via Kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) genomförs. Deltagande i och examination av ämnesdidaktiska inslag och verksamhetsförlagd utbildning (VFU) i ett eller flera ämnen inom utbildningen utgör därvid en viktig faktor.

2. Bakgrund

Kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) är en påbyggnadsutbildning som leder fram till en ämneslärarexamen med inriktning mot grundskolans åk 7–9 eller gymnasieskolan. KPU regleras i en särskild förordning¹. Denna utbildning erbjuder fler examensmöjligheter än de reguljära programutbildningarna.

Syftet med detta dokument är att för studerande, handläggare vid Lärarhögskolans kansli, lärare och administrativ personal vid medverkande institutioner samt i viss mån handläggare av examensärenden beskriva universitetsintern hantering av behörighetsprövning och utarbetande av individuell plan fram till önskad examen, s.k. examensplan. En del av detta utgörs av studentens deltagande i och examination av ämnesdidaktiska inslag i utbildningen liksom genomförande och examination av VFU så att kraven för önskad examen kan uppfyllas. Eftersom innehållet i de kurser som ingår i utbildningen inte behandlas i detta dokument kommenteras inte heller de sex perspektiven som ska genomsyra alla utbildningar.

Dokumentet har tre huvudsakliga målgrupper:

- För sökande till utbildningen och antagna studenter är det viktigt att veta vilka möjligheter som finns att nå en examen i ett eller flera ämnen.
- För de institutioner som ansvarar för undervisningen i KPU är det viktigt att känna till vilka krav som ställs för olika examina för att utifrån det och aktuellt antal studenter kunna planera sin medverkan i ämnesdidaktik, VFU samt examensarbete. Aktuellt antal studerande på utbildningens olika inriktningar meddelas när programregistrering är avslutad.
- För Lärarhögskolans kansli utgör handläggningsordningen ett stöd vid arbetet med framtagande av de individuella examensplaner som upprättas för varje KPU-student.

3. Ansökan, behörighetsprövning, urval och antagning

Processen för ansökan, behörighetsprövning, urval och antagning omfattar flera steg:

1. De sökbara programtillfällena är kopplade till ett antal undervisningsämnen. Dessa anges under rubriken *Ämnen du kan antas i* på webbsidorna med programinformation. Vid ansökan ska den sökande ange vilket av dessa ämnen den sökande i första hand vill behörighetsprövas i och antas till.
2. Personal vid Lärarhögskolans kansli bedömer i samråd med ämnesföreträdare huruvida de sökande uppfyller behörighetskraven vad gäller djup och bredd i den sökandes angivna ämne. Dokumentet *Ämneskrav för behörighet*, som är tillgängligt på webbsidorna med programinformation, används som riktlinjer för denna bedömning. Bedömningen av den

¹ Förordning (2011:686) om kompletterande pedagogisk utbildning som leder till ämneslärarexamen.

sökandes meriter görs i det valda ämnet, men även i förhållande till kraven för övriga ämnen som erbjuds som ingångsämnena i aktuell antagningsomgång. Genom bedömning av meriter i flera ämnen ökar den sökandes chanser att bedömas behörig till KPU. Vid ett stort antal sökande vars meriter måste bedömas upprättas särskild överenskommelse mellan Lärarhögskolan och berörd institution.

- Behöriga sökande placeras i en eller flera urvalsgrupper beroende på sina meriter. Antagning sker till KPU med ett specifikt ingångsämne (nedan kallat *ämne 1*).

4. Utarbetande och godkännande av individuell studiegång

4.1. Utarbetande av individuell examensplan

Efter programregistrering genomför utbildningssamordnare vid Lärarhögskolans kansli i samråd med ämnesföreträdare en fördjupad granskning av de antagnas meriter. Utifrån denna prövning utarbetar utbildningssamordnaren tillsammans med den studerande en individuell examensplan. Denna plan omfattar i normalfallet

- planerad examen:
 - omfattning i högskolepoäng och nivå²;
 - ämnen
 - inriktning mot grundskolans åk 7–9 eller mot gymnasieskolan
- kurser som ska studeras i KPU
- förslag på studier för att kunna uppfylla de ämnesmässiga kraven för ytterligare ett ämne (ämne 2³) innan ansökan om examen lämnas in.
- eventuella beslutade tillgodoräknanden⁴.

På webbsidorna med programinformation under rubriken *Examen och legitimation* återfinns poängkrav och övriga krav för en examen i respektive skolform.

Den individuella examensplanen läggs in i Lärarhögskolans studieplansverktyg och den studerande har därmed också tillgång till informationen i planen.

4.2. Godkännande av individuell examensplan

Den studerande måste godkänna sin individuella examensplan och meddela utbildningssamordnaren vid Lärarhögskolan detta så att VFU-plats och handledare kan beställas och så att medverkande institutioner kan planera examination av VFU.

Godkännande ska göras:

- av en studerande på helfartsutbildningen: senast den 15 oktober det läsår programstudierna påbörjades

² Om den totala omfattningen av den studerandes examen når 240 hp eller mer ska examen avläggas på avancerad nivå och särskilda krav ställs. På webbsidorna med programinformation under rubriken *Examen och legitimation* framgår vilka krav som ställs.

³ Om ämnesmeriter finns i ytterligare ämnen, ämne 3, kan detta ämne under vissa omständigheter också ingå i en examen med inriktning mot årkurs 7–9. Föreliggande handläggningsordning beskriver endast vad som gäller för ämne 1 och ämne 2.

⁴ Den studerande har möjlighet att ansöka om tillgodoräknande i ett senare skede av utbildningen. Om tillgodoräknandet beviljas kommer den individuella examensplanen att revideras.

- av en studerande på halvfartsutbildningen: senast den 15 april det läsår programstudierna påbörjades

5. Genomförande och examination av ämnesdidaktik och VFU i ämne 1 och ämne 2

5.1. Översikt över ämne 1 och ämne 2

I ämne 1 ska den studerande genomföra studier i ämnesdidaktik, genomföra VFU med tillhörande examinerande trepartssamtal och reflekterande VFU-rapport samt genomföra en ämnesdidaktiskt inriktad studie inom ramen för ett examensarbete.

Alla ämnesanknutna delar av utbildningen genomförs och examineras i ämne 1. Detta ämne utgör därmed huvudspåret i utbildningen. I ämne 2 examineras endast VFU. Deltagande i ämnesdidaktisk undervisning, men inte examination, kan erbjudas om det är schematekniskt möjligt.

Nedanstående översikt ger en sammanfattning av de kurser respektive kursinslag inom KPU som är kopplade till den studerandes undervisningsämne(n) och vad som gäller för genomförande och examination i detta/dessa.

Studerande får under varje VFU-kurs två lektionsbesök, varav ett är digitalt, med efterföljande trepartssamtal. Den som har två undervisningsämnen får ett fysiskt besök i ämne 1 och ett digitalt i ämne 2.

Kurs i KPU	Inslag kopplat till ämne	Ämne 1	Ämne 2
Skolans uppdrag (UVK), 15 hp	–	–	–
Undervisning och lärande (UVK), 15 hp <i>varav ämnesdidaktik, 3 hp</i>	Ämnesdidaktik	Undervisning och examination	Deltagande i undervisning erbjuds om det är schematekniskt möjligt
Verksamhetsförlagd utbildning 1, 15 hp	Lektionsbesök, trepartssamtal och VFU-rapport	Examinerande lektionsbesök (enligt ovan) med efterföljande trepartssamtal samt VFU-rapport	Examinerande digitalt lektionsbesök med efterföljande trepartssamtal
Bedömning för och av lärande (UVK), 15 hp <i>varav ämnesdidaktik, 4 hp</i>	Ämnesdidaktik	Undervisning och examination	Deltagande i undervisning erbjuds om det är schematekniskt möjligt
Verksamhetsförlagd utbildning 2, 15 hp	Lektionsbesök, trepartssamtal och VFU-rapport	Examinerande lektionsbesök (enligt ovan) med efterföljande trepartssamtal samt VFU-rapport	Examinerande digitalt lektionsbesök med efterföljande trepartssamtal
Examensarbete (UVK), 15 hp	Ämnesdidaktiskt inriktat	Handledning och examination	Ej möjligt

5.2. Ämnesdidaktik i ämne 2

Studerande som enligt överenskommen individuell examensplan planerar en examen omfattande två ämnen kan om så är möjligt utifrån undervisningens uppläggning delta i undervisning, men inte examination, i ämnesdidaktiska moduler kopplade till ämne 2 och ta del av ämnesdidaktiskt material som publicerats på lärplattformen.

Studerande som önskar delta i undervisning och andra aktiviteter vid kursträffar eller via lärplattformen i ämne 2 ska senast en månad innan ämnesdidaktikmodulen startar kontakta undervisande lärare för att få tillgång till aktuella delar av lärplattformen och för att reda ut ifall deltagande i ämnesdidaktiska inslag är möjligt.

Examination

Ämnesdidaktiska inslag kopplade till ämne 2 examineras inte.

5.3. VFU i ämne 2

Om den studerande vid tiden för den fördjupade granskningen klarat av minst 75 % av det antal högskolepoäng i ämne 2 som krävs för planerad examen erbjuds den studerande att genomföra VFU även i detta ämne. Den studerande kan sedan välja om studierna i ämnet ska avslutas innan ansökan om examen.

Studerande som enligt överenskommen individuell examensplan planerar en examen omfattande två ämnen måste genomföra handledd VFU i ämne 2.

Examination

VFU i ämne 2 examineras genom ett digitalt lektionsbesök med efterföljande trepartssamtal.

5.4. VFU i två skolformer

En studerande som har två ämnen där det ena bara finns i grundskolan och det andra bara i gymnasiet kan behöva flera examina med inriktning mot olika skolformer. Det kan även finnas andra skäl för examina mot olika skolformer. För varje examen krävs VFU i aktuell skolform vilket ställer särskilda krav på framförhållning vad gäller planering av VFU. Kraven för att erhålla flera examina framgår av den individuella examensplanen.

6. Utökad behörighet

En studerande kan inom ramen för KPU erhålla en examen med två ämnen. Kraven för detta beskrivs ovan.

Den som inte uppfyller ämneskraven i flera ämnen när examensansökan lämnas in kan komplettera sina ämnesstudier och ansöka hos Skolverket om utökad behörighet⁵.

⁵ Skolverket ansvarar för utfärdande av legitimation och även så kallad utökad behörighet. Lärosätet kan inte uttala sig om beslut som fattas av en annan myndighet. Dock eftersträvar Lärarhögskolan att ge den studerande så korrekt information som möjligt.

Lärarhögskolan kan, i samråd med ämnesföreträdare, bistå med viss vägledning gällande vilka ämneskurser den studerande behöver komplettera med efter att ämneslärarexamen har utfärdats för att uppfylla kraven för utökad behörighet. Eftersom Skolverket behandlar ansökningar om utökad behörighet kan dessa förslag inte betraktas som ett förhandsbesked om ett positivt beslut.